

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 412/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Bezákom, PhD., advokátska kancelária, Klincová 15, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Košice I č. k. 31 K 28/2017 z 21. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 30. mája 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 K 28/2017 z 21. marca 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozhodnutím Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) č. 100-000-044-845, NBS1-000-012-201 zo 14. júna 2017 (ďalej len „rozhodnutie NBS o zavedení nútenej správy“) bola nad sťažovateľkou podľa § 139 ods. 1 písm. l) v spojení s § 147 a nasl. zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) zavedená nútená správa a menovacím dekrétom NBS č. 100-000-044-909 zo 14. júna 2017 (ďalej len „dekrét NBS“) bola JUDr. Irena Sopková (ďalej len „nútená správkyňa“) vymenovaná do funkcie nútenej správkyne.

3. Uznesením okresného súdu č. k. 31 K 28/2017 z 23. januára 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu o vyhlásení konkurzu“) v Obchodnom vestníku zverejneným 29. januára 2018 bol na návrh nútenej správkyne na majetok sťažovateľky vyhlásený konkurz.

4. Sťažovateľka (úpadkyňa) 18. marca 2021 podala v zmysle § 102 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“) na okresnom súde návrh na zrušenie konkurzu z dôvodu, že návrh na vyhlásenie konkurzu na jej majetok nebol podaný oprávnenou osobou, a preto nie sú splnené predpoklady na vyhlásenie konkurzu.

5. Napadnutým uznesením okresného súdu bol návrh sťažovateľky na zrušenie konkurzu pre nesplnenie predpokladov zamietnutý. Napadnuté uznesenie okresného súdu bolo v Obchodnom vestníku 60/2022 zverejnené 28. marca 2022, čo znamená, že podľa § 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z. z. za deň doručenia sa považuje nasledujúci deň po jeho zverejnení v Obchodnom vestníku, t. j. 29. marca 2022 [keďže koniec dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti tak pripadol na 29. mája 2022 (nedeľu), je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. 30. máj 2022 (pondelok), pozn.].

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Nosná právna argumentácia sťažovateľky, ktorou odôvodňuje namietané porušenie označených základných práv podľa ústavy, ako aj práva podľa dohovoru spočíva v tvrdení, podľa ktorého smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia z 25. novembra 2009 v Úradnom vestníku Európskej únie L 335/1 zverejnená 17. decembra 2009 (ďalej len „smernica o solventnosti II“) nebola v stanovenej transpozičnej lehote do 31. októbra 2012 do právneho poriadku Slovenskej republiky správne implementovaná. Sťažovateľka s poukazom na priamy (vertikálny) účinok tejto smernice a s odvolaním sa na jej znenie namieta, že NBS ako orgán dohľadu nad poisťovňami od 1. novembra 2012 prestala byť súčasne orgánom oprávneným zavádzať nad poisťovňami reorganizačné opatrenia vrátane nútenej správy, čoho dôsledkom je rozhodnutie NBS o zavedení nútenej správy a dekrét NBS o vymenovaní nútenej správkyne ničotnými právnymi aktmi bez akýchkoľvek právnych účinkov. Nútenej správkyňa podľa § 176 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. nebola osobou oprávnenou na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľky, preto neboli splnené predpoklady na vyhlásenie konkurzu.

7. V nadväznosti na už uvedené sťažovateľka medzi inými namieta najmä to, že

7.1. smernica o solventnosti II „... vylučuje, aby bol orgán dohľadu nad poisťovňami zároveň orgánom oprávneným zavádzať nad poisťovňami reorganizačné opatrenia typu nútenej správy“,

7.2. k rovnakému záveru dospela aj NBS vo svojej „Analýze súčasnej slovenskej legislatívy v poisťovníctve z pohľadu smernice o solventnosti II v auguste 2011...“,

7.3. podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) sú splnené všetky podmienky na uplatnenie priameho účinku smernice o solventnosti II v dotknutej časti,

7.4. pokiaľ ide o nesprávnu implementáciu smernice o solventnosti II, ide o otázku právneho posúdenia veci, a nie o otázku skutkovej povahy, preto na jej preukázanie nie je potrebné dokazovanie,

7.5. „... to, že doposiaľ nebola žiadnou autoritou konštatovaná nesprávna implemenstácia predmetnej smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky... neznamená, že doň nesprávne implementovaná nebola.“,

7.6. pretože proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, bolo povinnosťou okresného súdu podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a podľa § 162 ods. 1 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „CSP“) podať návrh na začatie prejudiciálneho konania pred SDEÚ,

7.8. a keďže to okresný súd neurobil, porušil aj základné právo sťažovateľky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy,

7.9. svoj návrh na zrušenie konkurzu sťažovateľka oprela najmä o čl. 268 ods. 1 písm. a) a c), čl. 268 ods. 2 písm. b), čl. 269 ods. 1 a čl. 309 ods. 1 smernice o solventnosti II, ktoré interpretovala v súlade s príslušnými časťami jej preambuly (recitálu),

7.10. „... Bez akéhkoľvek zdôvodnenia zostalo tiež konštatovanie Okresného súdu... podľa ktorého sa článok 268 ods. 2 písm. b) Smernice... uplatňuje len na pobočky poisťovne tretej krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie...“.

8. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenie okresného súdu je pre nedostatok dôvodov celkom zjavne arbitrárne.

9. Z uvedených dôvodov sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu. Napadnuté uznesenie okresného súdu žiada zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje aj náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

13. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

14. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgiadis v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

15. Zásada zákonného sudcu predstavuje v právnom štáte jednu zo základných garancií nezávislého a nestranného rozhodovania súdu a sudcu. Táto zásada je ústavnou zárukou pre každého účastníka konania, že v jeho veci bude rozhodovať súd a sudcovia, ktorí sú na to povolaní podľa vopred známych pravidiel, ktoré sú obsahom rozvrhov práce upravujúcich pridelovanie súdnych prípadov jednotlivým sudcom tak, aby bola zachovaná zásada pevného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený (pre rôzne dôvody a rozličné účely) výber súdov a sudcov „*ad hoc*“ (m. m. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07). Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je tak základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09).

16. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný

súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

17. Ústavný súd však pred tým, ako pristúpil k ústavno-právnomu prieskumu napadnutého uznesenia okresného súdu, sa v prvom rade zaoberal procesnou legitimitáciou sťažovateľky v tomto konaní. Keďže konanie o ústavnej sťažnosti nemožno považovať za súdne a iné konanie, ktoré sa týka majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi – sťažovateľke podľa § 47 ods. 5 zákona č. 7/2005 Z. z., podanie ústavnej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľkou na základe plnomocenstva udeleného advokátovi jej štatutárnym orgánom, ako to je v danej veci, nie je vylúčené, a preto ústavný súd považuje túto ústavnú sťažnosť za takú, ktorá je podaná oprávnenou osobou.

18. Po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej okresný súd nesprávne právne posúdil otázku (ne)oprávnenosti nútenej správkyne podať návrh na vyhlásenie konkurzu na jej majetok, čoho dôsledkom nesprávne dospel k záveru, že v danej veci sú predpoklady na vyhlásenie konkurzu splnené a návrh sťažovateľky na jej zrušenie zamietol, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov okresného súdu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí.

19. Okresný súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia citoval všetky právne relevantné ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z., zákona o poisťovníctve, ako aj smernice o solventnosti II vrátane tých, ktoré vymedzujú pojmy ako „reorganizačné opatrenia“ a „likvidácia“ (pozri body 26 až 39 odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu). V súvislosti s čl. 119 smernice o solventnosti II, v zmysle ktorého je potrebné rozlišovať medzi príslušnými orgánmi na účely reorganizačných opatrení a likvidačného konania a orgánmi dohľadu nad poisťovňami, okresný súd uviedol, že tento je súčasťou jej preambuly (recitálu), ktorá však nie je právne záväzná a „*jej cieľom je spravidla poskytnúť význam textu, jeho zámer, prípadne ciele, ktoré nasledujú ďalej v texte*“. Kým podľa čl. 268 ods. 1 písm. a) smernice o solventnosti II na účely tejto hlavy (hlavy IV smernice o solventnosti II, pozn.) „príslušnými orgánmi“ sú správne orgány alebo súdne orgány členských štátov oprávnené prijímať rozhodnutia na účely reorganizačných opatrení alebo likvidácie, podľa čl. 268 ods. 2 písm. b) smernice o solventnosti II na účely uplatňovania tejto hlavy na reorganizačné opatrenia alebo likvidáciu pobočky poisťovne tretej krajiny, t. j. krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, umiestnenej v členskom štáte „orgánmi dohľadu“ sú orgány dohľadu domovského členského štátu. Pretože sťažovateľka je poisťovňou, a nie pobočkou poisťovne tretej krajiny, podľa názoru okresného súdu aplikovať čl. 268 ods. 2 písm. b) smernice o solventnosti II na sťažovateľku nie je možné. Na základe toho okresný súd vyvodil, že orgán dohľadu nemusí byť „*striktne*“ odlišný od orgánu príslušného na reorganizačné opatrenia, t. j. od orgánu, ktorý je oprávnený zaviesť nad poisťovňou nútenú správu. Podľa čl. 268 ods. 1 písm. a) smernice o solventnosti II vo vzťahu k sťažovateľke ako poisťovní sú oprávnené na rozhodnutia na účely reorganizačných opatrení (nútenej správy) alebo likvidácie (konkurzu) len príslušné orgány a tými sú správne alebo súdne orgány členského štátu. Podľa § 147 ods. 3 zákona o poisťovníctve je orgánom na prijatie reorganizačného opatrenia NBS (orgán verejnej správy)

a podľa § 176 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. na prijatie rozhodnutia o likvidácii (vyhlásení konkurzu) okresný súd. Okresný súd zároveň konštatoval, že prijatie reorganizačných opatrení upravuje čl. 269 smernice o solventnosti II, podľa ktorého ods. 1 len príslušné orgány domovského členského štátu sú oprávnené rozhodnúť o reorganizačných opatreniach týkajúcich sa poisťovne vrátane jej pobočiek, pričom podľa čl. 269 ods. 3 smernice o solventnosti II reorganizačné opatrenia sa spravujú zákonmi, inými právnymi predpismi a postupmi platnými v domovskom členskom štáte, pokiaľ nie je v čl. 285 až 292 stanovené inak. Reorganizačné opatrenie je v právnom poriadku Slovenskej republiky upravené v zákone o poisťovníctve formou nútenej správy, ktorú je ako príslušný orgán oprávnená zaviesť NBS. Podľa čl. 273 ods. 1 smernice o solventnosti II len príslušné orgány domovského členského štátu sú oprávnené prijať rozhodnutie o začatí likvidácie poisťovne vrátane jej pobočiek v ostatných členských štátoch, za čo sa považuje vyhlásenie konkurzu, pričom podľa čl. 274 ods. 1 smernice o solventnosti II rozhodnutie o začatí likvidácie poisťovne, likvidácia a jej účinky sú ustanovené príslušnými právnymi predpismi platnými v domovskom členskom štáte, pokiaľ v čl. 285 až 292 nie je upravené inak.

20. Podľa zákona č. 7/2005 Z. z. orgánom príslušným na rozhodnutie o začatí likvidácie (vyhlásení konkurzu) je okresný súd. Tu okresný súd pre úplnosť veci dodal, že zákon č. 7/2005 Z. z. v prípade finančných inštitúcií, medzi ktoré patrí aj sťažovateľka, pripúšťa iba likvidáciu (konkurz), avšak reorganizačné (reštrukturalizačné) opatrenie je možné vykonať iba podľa zákona o poisťovníctve v rámci nútenej správy. V závere okresný súd konštatoval, že postup pri zavádzaní nútenej správy a následne postup vyhlásenia konkurzu na majetok sťažovateľky (poisťovne) boli v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, teda aj v súlade s už uvedenými článkami smernice o solventnosti II (pozri body 42 a 43 odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu).

21. Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu je presvedčivé a zrozumiteľné a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

III.2. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 1 ústavy:

22. K sťažovateľkou namietanému (ne)konaniu o prejudiciálnej otázke ústavný súd poukazuje na to, že účelom a podstatou konania o prejudiciálnej otázke je podľa stabilizovanej judikatúry SDEÚ spolupráca vnútroštátneho súdu so SDEÚ pri výklade práva Európskej únie. Konania podľa čl. 234 Zmluvy o Európskom spoločenstve sú založené na delbe úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a SDEÚ. Je vecou len vnútroštátneho súdu, pred ktorým začal spor a ktorý nesie zodpovednosť za súdne rozhodnutie, posúdiť so zreteľom na konkrétne okolnosti veci nevyhnutnosť rozsudku o prejudiciálnej otázke pre vydanie rozsudku vo veci samej, ako aj relevantnosť otázok, ktoré položí SDEÚ. V dôsledku toho je SDEÚ v zásade povinný rozhodnúť, pokiaľ sa položené otázky týkajú

výkladu práva Európskej únie (napríklad rozsudok z 11. 7. 2006, Chacón Navas, C 13/05, bod 32 a tam citovaná judikatúra). Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku SDEÚ podľa čl. 234 Zmluvy o Európskom spoločenstve (resp. čl. 267 ZFEÚ) platí len pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore alebo v inej právnej veci, t. j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Ak taký súd, ktorý je súdom, proti ktorého rozhodnutiu už niet žiadneho opravného prostriedku, nepredloží prejudiciálnu otázku SDEÚ, hoci tak urobiť mal, otvára sa otázka ústavnosti jeho postupu so zreteľom na čl. 46 ods. 1 a 4 a čl. 48 ods. 1 ústavy, pričom treba pripomenúť aj jeho povinnosť podľa čl. 2 ods. 1 v spojení s § 162 ods. 1 písm. c) CSP zabezpečiť spravodlivú a účinnú ochranu práv a oprávnených záujmov strán sporu tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

23. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku nevzniká v každom prípade. Súdny, ktoré sú z dôvodu svojho postavenia vo vnútroštátnom súdnom systéme povinné predkladať prejudiciálne otázky, sa môžu tejto povinnosti vyhnúť za splnenia niektorého alebo viacerých nasledujúcich predpokladov:

a) ak by odpoveď na prejudiciálnu otázku nemala žiadny význam pre vytvorenie právneho základu na rozhodnutie vo veci samej,

b) ak ide o otázku, ktorá bola v skutkovo a právne podobnom prípade vyriešená SDEÚ, alebo o právnu otázku, ktorá sa vyriešila v judikatúre SDEÚ bez zreteľa na to, v akých konaniach bola predložená (princíp *acte éclairé*),

c) ak je výklad práva Európskeho spoločenstva alebo Európskej únie taký jasný, že nevznikajú žiadne rozumné pochybnosti o výsledku [princíp *acte clair* (I. ÚS 110/2013, podobne II. ÚS 79/2013)].

24. Len zásadné a kvalifikované pochybenie pri rozhodovaní o (ne)predložení prejudiciálnej otázky, ktoré môže spočívať vo svojvoľnom či na prvý pohľad celkom nesprávnom nepredložení prejudiciálnej otázky SDEÚ v prípade, keď súd sám o interpretácii práva Európskej únie mal pochybnosti a predbežnú otázku nepredložil, má za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie, keďže týmto spôsobom by bola svojvoľne popretá právomoc SDEÚ (II. ÚS 129/2010, porovnaj aj rozhodnutie Spolkového ústavného súdu BVerfGE 82, 159 a uznesenie Ústavného súdu Českej republiky č. k. IV. ÚS 154/08 z 30. júna 2008; I. ÚS 363/2013).

25. Podľa zistenia ústavného súdu z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu nevyplýva a ani sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdí, že by sa v rámci konania pred okresným súdom domáhala predloženia ňou formulovanej prejudiciálnej otázky SDEÚ. Sťažovateľka sa v konaní pred okresným súdom dovoľavala iba priameho účinku smernice o solventnosti II a svoju prejudiciálnu otázku formulovala až v ústavnej sťažnosti. Keďže okresný súd výklad ním aplikovaných ustanovení smernice o solventnosti II považoval za „*acte clair*“, ústavný súd v okolnostiach preskúmvanej veci nedospel k záveru, že by okresný súd nepredložením prejudiciálnej otázky SDEÚ podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s čl. 267 ZFEÚ porušil sťažovateľkou označené práva vrátane základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

26. Ústavný súd okrem toho už vo svojom uznesení č. k. III. ÚS 185/2018 z 2. mája 2018, ktorým ústavnú sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu o vyhlásení konkurzu odmietol ako zjavne neopodstatnenú, v rámci odôvodnenia uviedol, že «... návrh na vyhlásenie konkurzu podala vymenovaná nútená správkyňa, ktorá však konala v rozsahu svojej právomoci, preto, reagujúc na námietku sťažovateľky, v danom prípade nešlo o podanie osoby „bez skutočnej aktívnej vecnej legitímácie“, a to ani v rámci dôvodov a argumentov sťažovateľky. Pokiaľ sťažovateľka argumentovala rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kreditní průmyslová banka proti České republice (sťažnosť č. 29010/95) z 21. októbra 2003, v ktorom videla analógiu so svojím prípadom, ústavný súd konštatuje, že označené rozhodnutie vychádza z odlišnej právnej situácie a právnej úpravy, preto je v okolnostiach prípadu nepoužiteľné. Sťažovateľka totiž mohla proti rozhodnutiu NBS o zavedení nútenej správy v jej spoločnosti podať rozklad podľa poučenia uvedeného v označenom rozhodnutí NBS a následne využiť aj správnu žalobu, pretože v okolnostiach veci bola prípustná. Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že sťažovateľka mala nástroj na účinný prístup k súdu, tak ako to požaduje čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto jej argumentáciu vo vzťahu k napadnutým uzneseniam okresného súdu, najmä však proti uzneseniu o vyhlásení konkurzu na jej majetok možno považovať za nedôvodnú a nespôsobilú spochybníť ústavnosť uznesenia okresného súdu o vyhlásení konkurzu.».

27. Napokon aj keď podľa § 176 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. návrh na vyhlásenie konkurzu na banku, inštitúciu elektronických peňazí so sídlom v Slovenskej republike, poisťovňu alebo zaistovňu je oprávnený podať len príslušný orgán dohľadu alebo nútený správca po predchádzajúcom súhlase príslušného orgánu dohľadu, bez ohľadu na to, aký subjekt je oprávnený podať podľa vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky návrh na začatie likvidácie poisťovne, je potrebné zdôrazniť, že o začatí likvidácie sťažovateľky (vyhlásením konkurzu na jej majetok) podľa čl. 273 ods. 1 smernice o solventnosti II rozhodol okresný súd, t. j. orgán odlišný od orgánu dohľadu (NBS).

28. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia okresného súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Okresný súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval ustanovenia relevantných právnych noriem, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením okresného súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie (okresného) súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

29. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

30. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. septembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu